

Streszczenie

W obliczu pogłębiającego się kryzysu małżeństwa i rodziny we współczesnym społeczeństwie, wywołanego oddziaływaniem różnych sił zewnętrznych i wewnętrznych, przeprowadzono analizę badawczą tego zagadnienia w kontekście nauczania kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Jedną z takich sił rozkładających rodzinę jest pijaństwo i alkoholizm. Ksiądz Prymas Wyszyński poświęcił wiele miejsca problematyce trzeźwości w życiu małżeńsko-rodzinnym. Uważał, że uzdrowienie relacji małżeńskich w rodzinach alkoholowych jest możliwe, ale pod warunkiem zachowania abstynencji i prowadzenia życia religijnego przez wszystkich uczestników wspólnoty rodzinnej.

Celem przeprowadzonego projektu badawczego było wypracowanie takiej koncepcji chrześcijańskiego rozwiązywania problemów alkoholowych, opierając się o naukowy i duszpasterski dorobek Prymasa w tej kwestii. Charakterystyczne jest to, że wszystkie kwestie dotyczące małżeństwa i rodziny rozpatrywane są przez niego w świetle Objawienia Bożego i Tradycji, a następnie odpowiednio zastosowane w życiu praktycznym.

Zasadniczym źródłem niniejszej rozprawy są: kazania, katechezy, przemówienia autoryzowane, wykłady, listy pasterskie i niektóre publikacje oraz wybrane według kryterium tematycznego teksty nieautoryzowane Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rezultaty przeprowadzonej analizy tekstów prymasowskiego nauczania zostały zaprezentowane w ramach pięciu rozdziałów. Rozdział pierwszy ma na celu ukazanie istoty małżeństwa i rodziny w aspekcie teologiczno-pastoralnym. Rozdział drugi to koncentracja na zgubnym i destrukcyjnym wpływie alkoholizmu na życie pojedynczego człowieka i jego rodziny. Trzeci rozdział dotyczy zagadnienia współpracy Kościoła i Państwa w zakresie zapobiegania nietrzeźwości w życiu rodzinnym i społecznym. Czwarty rozdział poświęcony jest budowaniu życia trzeźwego w małżeństwie i rodzinie w oparciu o duchową formację ich członków z wskazywaniem na Świętą Rodzinę, jako na model świętości i doskonałości dla każdej ziemskiej rodziny. Ostatni rozdział to próba ukazania roli Maryi w umacnianiu życia trzeźwego w rodzinie dotkniętej chorobą alkoholową.

Zastosowana metoda w niniejszej pracy, to analiza poszczególnych wypowiedzi Prymasa, z których wynika, że pomoc ludziom uzależnionym nie może być ograniczona do zabiegów terapeutycznych, ale poszerzona o formację duchową, zwłaszcza z jej niezbędnym elementem, jakim jest pobożność maryjna.

Summary

In the face of the deepening crisis of marriage and family in contemporary society, caused by the impact of various external and internal forces, a research analysis of this issue was carried out in the context of the teaching of Cardinal Stefan Wyszyński, Primate of Poland. One such force that breaks down the family is drunkenness and alcoholism. Primate Wyszyński devoted a lot of space to the issue of sobriety in marital and family life. He believed that healing marital relations in alcoholic families is possible, provided that all members of the family community maintain abstinence and lead a religious life.

The aim of the research project was to develop such a concept of Christian solving alcohol problems, based on the scientific and pastoral achievements of the Primate in this matter. It is characteristic that all matters concerning marriage and family are considered by him in the light of Divine Revelation and Tradition, and then appropriately applied in practical life.

The main sources of this dissertation are: sermons, catechesis, authorized speeches, lectures, pastoral letters and some publications as well as unauthorized texts of Cardinal Stefan Wyszyński selected according to the thematic criteria. The results of the analysis of the texts of the Primate's teaching were presented in five chapters. The first chapter aims to show the essence of marriage and family in the theological and pastoral aspect. The second chapter focuses on the destructive and destructive influence of alcoholism on the life of an individual and his family. The third chapter deals with the issue of cooperation between the Church and the state in the field of preventing intoxication in family and social life. The fourth chapter is devoted to building a sober life in marriage and family based on the spiritual formation of their members, pointing to the Holy Family as a model of holiness and perfection for every earthly family. The last chapter is an attempt to show the role of Mary in strengthening sober life in a family affected by alcoholism.

The method used in this work is the analysis of individual statements of the Primate, from which it follows that help for addicted people cannot be limited to therapeutic treatments, but extended to include spiritual formation, especially with its indispensable element, which is Marian devotion.